

Lærerveiledning til

Lærebok i valgfaget trafikk

Mai 2017

Forord

Denne veiledningen er ment som et supplement til læreboken som ble ferdigstilt høsten 2016.

Her vil du finne forklaringer på de forskjellige oppgavene og tekstene.

PDF-filen oppdateres fortløpende etter hvert som tekstene blir klare.

Om du har spørsmål eller endringer til denne veiledningen, setter vi stor pris på tilbakemeldinger. Disse kan du sende til mevik@tryggtrafikk.no.

Vi driver i disse dager også og planlegger nye nettsider. Her vil vi legge lenker til filmer og annet materiell vi anser som relevant for faget. I tillegg vil det allerede eksisterende materialet bli omorganisert slik at det matcher veiledende årsplan og Lærebok i valgfaget trafikk.

I tillegg minner vi om nettverksmøter som etter planen skal gjennomføres minst en gang årlig i alle landets fylker. Disse vil etter hvert (når nettsidene er ferdige) bli å finne under «kurs» på våre nettsider. <http://www.tryggtrafikk.no/>

Innhold

Forord.....	2
Fra Udir – veiledning til faget, om «Trafikken som system»:.....	4
Kapittel 1	5
Fra Udir – fra veiledning til valgfaget trafikk om «Øvelse gjør mester»	8
Kapittel 2	9
Fra Udir – veiledning til faget, om «Trafikk i nærområdet».....	13
Kapittel 3	14
Fra Udir om emnet «Opptreden på skadested»	16
Vegtrafikklovens §12:.....	16
Kapittel 4	17

Fra Udir – veiledning til faget, om «Trafikken som system»:

Fra <https://www.udir.no/laring-og-trivsel/lareplanverket/veiledning-lp/trafikk-veiledning-til-valgfaget/3.-praktiske-eksempler/eksempel-1--trafikken-som-system/> har vi hentet følgende tekst som handler om dette kapittelet:

«Elevene må inneha grunnleggende kunnskap om trafikkregler for å kunne forstå hvordan de skal opptre og kommunisere i trafikken. Det er naturlig at læreren baserer opplæringen på reelle situasjoner i trafikken og relaterer dette til veitrafikkloven. Bruk eksempler fra elevenes egne opplevelser i trafikken som utgangspunkt for diskusjoner og refleksjoner.

Når elevene har lært det grunnleggende om trafikkreglene, skal de ut i trafikken og vise sin kompetanse som fotgjengere og syklister. Erfaringene som elevene får gjennom praktiske øvelser, danner grunnlaget for videre diskusjon og refleksjon rundt samhandlingsprinsippet. Relevante hjelpemidler kan være trafikkfilmer fra Youtube og trafikkbilder fra Google streetview.»

Kapittel 1

Kapittelet handler om trafikken som system, og tar for seg de fleste aspektene ved dette temaet. Bildet på første side er tenkt som et «snakk om det»-bilde. Det er hentet fra Carl Berners plass i Oslo, og er kjent som en spesiell rundkjøring. Be elevene se på bildet og komme med forslag til hvorfor dette krysset har sine helt spesielle utfordringer. Hvordan er det å være fotgjenger i et slikt kryss? Er det oversiktlig? Lett å forstå hvordan man skal plassere seg når man kommer kjørende i bil? Hva med sykkel?

Bildet på side 5 viser et gangfelt som er lysregulert. Hvor mange i gruppen venter på grønn mann? Er det forbudt å krysse veien på rødt? Ville elevene oppført seg annerledes ved kryssing dersom det var mindre barn som også skulle over veien? Eller en gammel dame? Diskuter!

Refleksjonsoppgave s. 5

Trafikk på veger består av fotgjengere, vogner drevet av hester eller andre dyr, kjøretøyer, trikker og andre transportmidler, enten alene eller sammen, med den hensikt å benytte seg av vegnettet for å reise fra et punkt til et annet. Ordet trafikk har sin opprinnelse til norsk gjennom tysk og fransk fra det italienske ordet *traffico* som betyr «handel, ferdsel»

Trafikken som system: Samspillet mellom trafikantgrupper og hvordan disse skal forholde seg til regler og lover.

Trafikantroller: Fotgjenger, syklist, passasjer, kollektivpassasjer, mopedfører, ATV-fører, snøscooter... osv osv

Kommunikasjon i trafikken: Hvordan vi kan prate sammen uten å bruke stemmen. Bilene viser med plassering, lysbruk, lydbruk og fart hva som planlegges. Menneskene bruker tegn, mimikk og hoderisting/nikking. Osv.

Hvorfor er kommunikasjon i trafikken viktig: For å lette samspillet. Alle skal komme fram og ingen skal komme til skade.

Hvorfor det skjer ulykker: Menneskelige feil. Vi mister fokus og lar oss distrahere av ting inni og rundt bilen. Mobilbruk er eksempel på distraksjon. Vi lar emosjonene styre oss. Hvis vi er sinte er det lettere å kjøre for fort enn ellers. Osv.

Gjelder vikeplikten også når jeg sykler i trafikken: Ja, når du sykler er du trafikant. Da må trafikkreglene overholdes.

Påstander s. 6

- 1. Galt.** Ikke på forkjøringsvei.
- 2. Riktig.** Det er mange måter å kommunisere på – blant annet ved tegngiving.
- 3. Galt.** Du skal gå på den siden hvor det er best mulig sikt og hvor bilførere lettest får øye på deg.
- 4. Riktig.** Lys, plassering og fart.
- 5. Delvis riktig.** Det er ønskelig, men lite trolig at vi noen gang oppnår null drepte eller hardt skadde.
- 6. Riktig.**
- 7. Galt.** Vegoppmerking som skiller mellom motgående kjøreretninger eller som tydeliggjør kjøreretninger, er gul. Annen oppmerking, og oppmerking for sykkelfelt som tillater syklende å kjøre mot envegsreguleringen i vegen er hvit.
- 8. Riktig.**

Definisjoner s.8

Definisjonene som er gjennomgått i hvert kapittel anses som viktige for elevene å kunne i den videre trafikkopplæringen, og særskilt dersom de senere skal ta førerkort.

Veikryss og vikeplikt s. 9

I mange grupper er det elever som kommer fra andre land og som har dårlig språkforståelse. For disse vil det være spesielt vanskelig å forholde seg til begreper som veikryss og vikeplikt. Det kan være en god ide å tegne opp forskjellige typer kryss på tavlen og kanskje også og gi elevene i oppgave å tegne forskjellige kryss, alt ettersom gruppen later til å forstå dette.

Deretter forklares begreper vikeplikt med egne ord. Vær HELT sikker på at alle vet hva ordet betyr før du går videre i undervisningen.

Oppgave s. 9

Hensikten med oppgaven er at elevene skal få se med egne øyne at det syndes mye i trafikken. Husk å samtale om funnene i etterkant.

«Tren på plassering og bruk av blikket» s. 11

Dersom dere har mulighet til det, kan man sette opp en sykkeløype inne i en idrettshall/flerbrukshall. Det er mange steder i landet hvor snøen går sent om våren, og i disse landsdelene kan dette være et godt alternativ. Vi har også hørt om skoler som lager «veier» i korridorene og bruker sparkesykler som kjøretøy.

s. 12

Forklar elevene hva en veiskulder er. Tegn opp en vei på tavlen og vis dem hvilket område det er snakk om.

Reportasje s. 13 - 14

Hensikten med reportasjene er at dere skal få se hva de driver med på andre skoler. Kanskje er ideen om å lage et spill noe for akkurat din gruppe? Lærerens navn står trykket i reportasjen, slik at dere kan ta kontakt om det er noe dere lurer på i gjennomførelsen.

Tilleggsoppgaver s. 15

Disse oppgavene er ment som ekstraoppgaver, dersom man får tid. Det kan være lurt å lese gjennom alle oppgavene først, før man ber elevene velge seg ut noen oppgaver. For eksempel i oppgave 2 er det en forutsetning at lærer har gått gjennom hva en myndighetspyramide er og hvordan lovverket i trafikken er bygget opp.

Tekster uthevet i blått er ment å være til ettertanke og gjerne grunnlag for diskusjoner. Enten parvis eller i hele gruppen.

Fra Udir – fra veiledning til valgfaget trafikk om «Øvelse gjør mester»

«Dagens tette trafikk og kompliserte trafikkbilde krever stor oppmerksomhet og årvåkenhet. Manglende ferdigheter, tretthet, rusmidler og mobilbruk er faktorer som kan redusere oppmerksomheten og reaksjonsevnen.

Handlinger som utføres ofte, blir gradvis automatisert. I trafikken må vi ta mange valg basert på informasjon vi får gjennom sansene, først og fremst synssansen. Vi tolker og bearbeider informasjonen ut i fra tidligere erfaring og kunnskap, tar beslutninger og handler. Syklusen som foregår når vi sanser, oppfatter, beslutter og handler i trafikken, kalles kjøreprosessen. Hvis eleven klarer å håndtere enkle problemer gjennom automatiserte handlinger, frigjøres kapasitet til bevisst bearbeiding av nye oppgaver. Slik kan mer komplekse oppgaver løses.»

Kapittel 2

Kapittelet har fokus på at mengdetrening er viktig. Vi ønsker at elevene skal ha fokus på at dette gjelder alle områder i livet, ikke bare i trafikken.

Vi valgte derfor å ha bilde av ei jente som øver på balansering på det innledende bildet. Dette er noe hun ikke mestrer fullt ut, men ønsket om å klare det er sterkt tilstede. Det kan være et godt grunnlag for samtale i elevgruppen om ting de har ønsket eller ønsker å mestre og som de har hatt en opplevelse av at øvelse hjelper.

Side 17:

I rammen har vi valgt ut en rekke spørsmål som elevene bør kunne finne svaret på. For at du skal være sikker på at svarene dine blir riktige når dere går sammen dem i fellesskap, har vi listet opp svarene under:

- Øvelseskjøring kan ta til når man har fylt 16 år og trafikalt grunnkurs er fullført. Bevis for øvelseskjøring kan lastes ned rett etter at skolen har registrert personalia og kursdatoer i Statens vegvesen sitt system.
- Krav til den du øvelseskjører med er: Fylt 25 år og hatt førerkort i mer enn fem år sammenhengende. Personen må naturligvis innfri andre krav som stilles til sjåfører i Norge og være oppmerksom under kjøringen.
- Bilen må være EU-godkjent, utstyres med en godt synlig L på baksiden av bilen og ha montert ekstra speil i bilen.
- Man kan trygt øvelseskjøre med automatgir, MEN dersom man tar førerkort med en slik bil kan man ikke kjøre biler med manuelt gir senere. Det anbefales derfor at opplæringen foregår med manuelt gir på bilen.
- Du kan øvelseskjøre med biler som har elektronisk håndbrems på samme måte som med manuelt.
- Øvelseskjøring er tillatt på alle veier i Norge. Det er opp til ledsager å vurdere når den som man kjører med er klar for dette.
- Nei, øvelseskjøring er ikke tillatt utenfor landets grenser.

Spør gjerne elevene om hva det vil si at en handling er automatisert. Få dem til å nevne handlinger de gjør hver dag uten å tenke over dem.

Side 18:

I påstandsrueten er det ikke alltid en fasit. Dette er tenkt som en aktivitet for å få opp engasjementet i gruppen, men under har vi tatt med noen punkter som kanskje kan hjelpe dere videre.

1. Få elevene til å nevne noen uvaner de har. De fleste vil komme opp med neglebiting, slenge klær på gulvet og slike ting. Alle uvaner kan fjernes dersom vi er villige til å gå inn for det. Be dem tenke etter hvilken relevans dette har når vi skal ut i trafikken.
2. Det er foretatt forskning på dette området. Og alle indikasjoner viser at det gir en betydelig nedgang i antall ulykker. Be elevene om å forklare denne sammenhengen.
3. Mange som skal øvelseskjøre med sine barn, synes de løper en ekstra risiko ved å ta med fler i bilen. Argumentene er at søsken og venner vil distrahere føreren, slik at kjøringen blir dårligere. Dette må den enkelte ledsager bestemme selv, men det er lov å ha med seg passasjerer når man øvelseskjører.
4. Det er foretatt mye forskning på frontallappens utvikling hos gutter og jenter, og det ser ut til at guttene først er ferdig utviklet på dette området rundt 25 års alder. Jenter ligger noen år foran. Frontallappen er området i hjernen som styrer impuls kontrollen og evnen til konsekvenstenking. Forskerne mener st dette vises klart på ulykkesstatistikkene, hvor gutter i alderen 16 – 23 er overrepresentert.
5. Det hersker en del tvil blant elever om akkurat dette emnet. Men svaret er kort og godt: Ja.
6. Tallene varierer en del. Noen steder står det at statens vegvesen anbefaler 150 timer, andre 200. Trygg Trafikk bruker 100 timer på sine hjemmesider. Men man kan aldri øvelseskjøre for mye!

Definisjoner s. 20

Disse definisjonene er ting vi mener at elevene må kunne før de starter med videre føreropplæring.

S. 21 – Se på bildet

Hensikten med denne oppgaven er at elevene skal bli bevisst på at hvis vi ser etter en ting, går vi ofte glipp av en annen. I trafikken kan dette bety forskjellen på liv og død.

Det finnes mange gode «se hva du ser på bildet» oppgaver.

https://www.google.no/search?q=hva+ser+du?&espv=2&biw=1280&bih=694&tbm=isch&imgil=MGKIUNIAIE__fM%253A%253B-D8KS-Zsg92WxM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fmalinsstudieliv.blogg.no%25252F1290654090_hva_ser_du_p_bildet.html&source=iu&pf=m&fir=MGKIUNIAIE__fM%253A%252C-D8KS-Zsg92WxM%252C_&usg=__W27Ilj4svBc_QsGqpys6fFJMr50%3D&ved=0ahUKEwiAwPLwz5TSAhUzSJoKHdD1CGUQyjcIJw&ei=5pulWIC1KbOQ6QTQ66OoBg#imgrc=MGKIUNIAIE__fM:

Det kan være nyttig å diskutere slike bilder i trafikkopplæringen, nettopp for å vise elevene at vi ser på det samme men oppfatter ting forskjellig. Lag gjerne en diskusjon etterpå om hvordan de kan benytte seg av denne informasjonen i trafikken.

s. 25 – 26

Sykkelløype

Denne øvelsen er en fin måte å øve inn nye ferdigheter på. Det er bare kreativiteten i i gruppen som setter en grense for hva slags oppgaver som skal legges inn. Hensikten å vise gruppen at noe som virker vanskelig, kan læres etter ganske få repetisjoner.

Diskuter i gruppen etterpå: Hvor mange ganger må vi gjøre en ting før det begynner å bli enklere? Hvilken relevans har dette for trafikkopplæring?

s. 27

Befolkningsveksten i Norge er stor. Og allerede nå er andelen av oss som sykler blitt mye større. Er det bare positive sider ved dette? Er det noen måte vi kan forebygge de mange

sykkelulykkene på? Hva med fotgjengerulykker? Hvordan vil trafikkavviklingen bli i årene framover dersom autonome førerassistansesystemer blir like effektive som bilindustrien tror? Vil det da bli slutt på alle ulykker?

Reportasje s 29 – 30

Dette er en aktivitet som anbefales på det sterkeste! Ta kontakt hvis dere har spørsmål til gjennomføringen, enten med oss i Trygg Trafikk eller med læreren som stod ansvarlig.

Tilleggsoppgaver:

For å hjelpe elevene i disse oppgavene anbefaler vi å bruke SSB sine registre. I tillegg har forsikringsbransjen sine egne statistikker som ligger ute, på <https://trast.fno.no/>

Når det gjelder distraksjon kan det også være nyttig å bruke statistikker utarbeidet av Statens vegvesen.

Fra Udir – veiledning til faget, om «Trafikk i nærområdet»

Dette emnet er ikke et eget avsnitt i Udir`s veiledning til faget.

Allikevel føler vi at dette kapitlet tar for seg ting som fartsgrenser, bremselengder og skilt som ungdommene kan se i sitt nærmiljø på vei til og fra skolen hver dag.

Om bremselengde:

« Som trafikant er det viktig å kunne vurdere fart og krefter i ulike situasjoner og under forskjellige føreforhold. For at elevene skal kunne gjøre slike vurderinger, trenger de en forståelse for hvilke krefter som spiller inn. Temaet Bremselengde er en unik mulighet til å vekke interessen for fysikk og gi elevene en praktisk tilnærming til et tema som for mange kan være vanskelig. Det finnes også mange ressurser med demonstrasjoner, undervisningsopplegg og forsøk om temaet på nettet. Øvelsen viser hvor lang bremselengde man får med sykkel under forskjellig fart og ulike føreforhold.»

Kapittel 3

I kapittelet kommer vi innom mange av temaene som kan forbindes med trafikk i nærmiljøet. Vi tar for oss viktige emner som Nullvisjonen, fartsgrenser, ansvar og erfaring og risiko.

Bildet på inngangssiden til kapitlet viser et skilt for trettisone. Dette er en fin innfallsport til å snakke generelt om hvilke tanker gruppen har om fartsgrensene i Norge. Hvorfor tror de at det er trettisone rundt mange skoler og i boligfelt. La dem komme med forslag uten å korrigere dem dersom det de sier er avvikende fra det som er fakta.

Side 33:

Snakk litt om forskjellen på at ting oppfattes som sikkert og hva som oppfattes som trygt. Se på bildet og diskuter hva som kan skje i den situasjonen. Hva tror elevene fartsgrensen er på stedet? Hvorfor tror de det?

Side 34:

Påstandene er ikke absolutte. Dette er setninger som egner seg til felles diskusjon og som kan løses på forskjellig måte på forskjellige steder.

Definisjoner på side 36:

Definisjonene som er gjennomgått i hvert kapittel anses som viktige for elevene å kunne i den videre trafikkopplæringen, og særskilt om de senere skal ta førerkort.

Side 37:

Hensikten med oppgaven er å få elevene til å bli bevisst på farene som finnes i enhver trafikksituasjon. Dersom dere fester et stort kart i rommet dere bruker og alle i gruppen tegner inn sin skolevei og enten skriver på farlige steder, eller bruker gule lapper på steder som elevene opplever som uoversiktelige har dere et godt utgangspunkt for diskusjoner om utbedringer.

Side 39:

Før dere går i gang med arbeidet her kan det være en ide å gå gjennom §3 i Vegtrafikkloven. Her kan det være lurt med en begrepsavklaring. Mange ungdomsskoleelever vet ikke hva ordet aktsom betyr. Og hva vil det egentlig si å ta hensyn i trafikken?

Side 40:

Vi har fått tilbakemeldinger fra flere skoler som bruker de eldre elevene til å drive opplæring av enten barnehagebarn eller elever på barnetrinnet. Det har vist seg at valgfagsgruppa legger seg litt ekstra i selen når de vet at de skal videreformidle egen kunnskap til noen som er yngre enn seg selv. La elevene selv velge metode. Om de synes rollespill, dukketeater, sang eller film egner seg best – la dem prøve. I etterkant kan dere ta en refleksjonsøkt hvor hver elev skal komme meg positive og negative sider ved denne måten å drive undervisning på.

Reportasje side 41 – 42

Hanstad ungdomsskole i Hedmark har tatt fram lekteppene igjen. Ved hjelp av enkle midler har de laget trafikkskilt. De har også samlet inn småbiler som ikke var i bruk lenger. Enkelte var litt skeptiske til å bruke «en barnslig» metode som dette tilsynelatende er, men det var suksess fra første øyeblikk. Det skapes et realistisk trafikkbilde og elevene må ofte tenke seg om når de nærmer seg kryss eller havner i «farlige» situasjoner.

Bør i aller høyeste grad prøves. Dersom skolen ikke har midler til innkjøp, kan man kjøpe inn noen ruller maskeringstape og lage veier og kryss på gulvet på skolen. Her er elevene biler selv. La de tegne skilt og sette dem opp der det passer i forhold til kryss og utkjøringer, og deretter «være biler» selv.

Tilleggsoppgaver s. 43

Disse skal være selvforklarende, men:

I den blå teksten forteller vi om konseptet «Trafikksikker kommune». For å lese dere opp på dette emnet kan du følge denne linken.

<https://www.tryggtrafikk.no/tema/trafikksikker-kommune/kriterier-for-trafikksikker-kommune/>

La elevene forske litt på hva som eventuelt gjenstår for at kommunen skal innfri kravene til trafikksikker kommune. Er det noe valgfagsgruppa kan gjøre for å øke trykket på kommunens ledelse for å få til dette? Hva er fordelene for barn og unge ved at kommunen arbeider mot dette konseptet? Finnes det grunner til at det ikke kan gjennomføres?

Fra Udir om emnet «Opptreden på skadested»

Kunnskap om opptreden på et skadested og livreddende førstehjelp er et viktig grunnlag for å kunne opptre riktig. Det er stor sannsynlighet for at du en eller annen gang kommer først til et ulykkessted, eller kommer i en situasjon der du må bistå med førstehjelp. Vi reagerer svært forskjellig på slike hendelser. Alle må vite hvilket ansvar de har, og noen må ta ledelsen, organisere og sikre skadestedet. Livreddende førstehjelp som inkluderer frie luftveier og hjerte-lunge-redning, er de tiltakene vi må kunne for å redde menneskeliv. Dette temaet henter hovedelementer fra kroppsøving.

Arrangert ulykke med rollespill gir elevene mulighet til å øve på hvordan de skal opptre ved en realistisk trafikkulykke. Elevene skal få erfaring med å komme først til skadestedet, forstå hvor viktig det er å få oversikt over skadeomfanget før ulykken varsles, og vite hva de skal gjøre.

Vegtrafikklovens §12:

« Enhver som med eller uten skyld er innblandet i trafikkuhell, skal straks stanse og hjelpe personer og dyr som er kommet til skade, og for øvrig delta i de tiltak som uhellet gir grunn til. Denne plikt har, om det er nødvendig, også andre som er i nærheten eller som kommer til stede.....»

Kapittel 4

Kapittel 4 har vi valgt å kalle «Først på skadestedet». Udir har brukt «Opptreden på skadested» - og beskriver det samme emnet. Vi synes bare det er viktig å understreke viktigheten av at den aller første som kommer til et sted der det har skjedd en ulykke er klar over sine plikter, og vet hva han eller hun skal gjøre.

Bildet viser en øde veistrekning hvor det har skjedd en hard oppbremsing.

Snakk med elevene om hva de ville gjort om de kom

1. Syklende eller gående langs denne veien
2. Kjørende på en moped de strengt tatt ikke har lov til å kjøre
3. Som passasjer i en bil

- og det har skjedd en ulykke rett bak svingen der. Hva tror de den umiddelbare reaksjonen ville vært?

Hva tror de grunnen til oppbremsingen har vært?

Er det noen grunn til at det kan ha vært behov for det akkurat her?

Viktig!

Før du setter i gang med undervisning eller dype samtaler i dette emnet er det uhyre viktig at du kartlegger elevenes erfaringer. Her kan det være mange følelser, og det er ikke sikkert at det er så lurt at de kommer fram i fellesskap.

En enkel start er naturligvis og spørre om noen kommer til å ha problemer med å diskutere dette emnet i fellesskap, og la den/de det gjelder få slippe felles samtaler etc.

Om ingen sier noe ved forespørsel, kan det være lurt å kjøre en enkel øvelse:

«De som har blitt skadet i en trafikkulykke, kan reise seg»

«De som har sittet i en bil, kan reise seg» (Ingen setter seg i mellomtiden)

«De som har noen i familien som har blitt skadet i en trafikkulykke, kan reise seg»

«De som kjenner noen som har blitt skadet, kan reise seg»

Deretter vil antall sittende elever tale sitt eget språk. Det er etter all sannsynlighet ikke så veldig mange som sitter.

Be elevene prate med sidemannen og fortelle hva som skjedde. *Om noen har lyst*, lar du dem fortelle sine egne erfaringer høyt for gruppen etterpå.

Definisjoner s. 48

Gå gjennom definisjonene på siden nøye.

Side 49 – 50

I tillegg til å lese gjennom kapittelet og gjennomføre oppgavene/oppdragene kan det være en god ide å kontakte fagfolk innenfor dette emnet. Både Røde Kors, ambullansetjenesten og Norsk Førstehjelpsråd kan være behjelpelige med gode og realistiske demonstrasjoner.

Spesielt bra blir det jo om gruppen din skal arrangere et førstehjelpskurs for yngre elever dersom dere har med noen med litt «tyngde» innen feltet.

Side 51 – 52

HLR ligger ikke under trafikalt grunnkurs, men kan tas inn dersom lærer føler at han/hun har kompetanse til dette. Eller – som nevnt over – at man får bistand fra andre. HLR er ikke noe elevene kan øve på hverandre, så her er dere avhengige av tilgang på dukker konstruert til dette formålet.

Reportasje fra Sommerlyst skole i Troms fylke:

For å gjøre førstehjelpsøvelsen mest mulig realistisk brukte lærer Knut Gøran to av de ansattes biler. Den ene ble parkert så godt som inntil en vegg og den andre inn i siden på den første. De som var «skadet» inne i bilen måtte dermed få hjelp via bagasjeluken på bilen de satt i. (Det var en stasjonsvogn, slik at dette var gjennomførbart)

Elevene tok oppdraget alvorlig og opplevde en form for stress som gjorde at de handlet annerledes enn de hadde planlagt. Det anbefales å gjøre øvelsen så realistisk som mulig. Få fatt i litt teatersminke og lag sår og «skader» på utsatte steder.

Tilleggsoppgaver s. 53:

I tillegg til oppgavene som står her, har det kommet inn tips fra en skole i Nordland:

1. Gi elevene i oppgave å finne fram varseltrekanten i egen bil. Ta bilde av den, først når den er pakket sammen og deretter når den er satt opp. Var den vanskelig å finne?

2. Dra på en bilopphogger og hør om de har noen varseltrekanter liggende. Evt. legg ut en forespørsel etter dette på nett. Hensikten er å få inn mange forskjellige. Det er utrolig mange patenter – og mange er «umulige» å få satt opp under stress.

Arranger en stafett hvor du setter elevene i to lag. Det er lagt ut to varseltrekanter (sammenpakket) ca 150 meter unna startstedet. De skal løpe bort, sette opp trekanten og løpe tilbake til veksling. I mellomtiden pakker du sammen trekantene igjen, slik at alle får føle på hvordan det er å sette opp en trekant under stress. De vil også oppdage at 150 meter er et stykke.

3. La elevene få i oppdrag å finne ut hvor refleksvesten i bilen er. De skal sette seg i førersetet og se om det er mulig å få den fram og på seg uten å forlate bilen. La dem diskutere hvorfor dette er viktig. I samtale senere diskuterer dere hvor den lå, og om de nå har fått lagt den mer hensiktsmessig.

4. Samme oppdrag kan gis for førstehjelpspute/skrin. Hvor ligger dette? Hva inneholder det? Be dem være kritiske og eventuelt omplassere skrinet slik at det er tilgjengelig selv om bagasjerommet er fullt av andre ting.